

[Handelsministeren.]

mangler kendskab til loven i detailhandelen, fordi det jo er sådan, at forudsætningen for uddyttelsen af loven er, at det er landsomfattende organisationer, der skal træde ind og komme med ønsker, og disse organisationer må selvsagt være vidende derom. Det bekræftes da også af, at der har været nogle organisationer, som har henvendt sig i de 8 år, loven har bestået. Den administreres jo af et tilsynsråd på 3 medlemmer under handelsministeriet.

Man kunne så spørge — hvilket hr. Stetter stillede op som en anden mulighed — om dette tilsynsråd da har ført en meget restriktiv politik over for de ansøgninger, der er kommet. Det synes jeg ikke man kan sige. Der er en 4-5 af de forespørgsler, der i disse 8 år har været fremme, som enten er blevet afslået af tilsynsrådet, eller hvor man har opgivet ansøgningen undervejs, fordi de krav, der stilles, ikke kunne opfyldes. Disse krav er, foruden at det skal være en landsomfattende organisation, at dette institut, som det drejer sig om, og som garantien gives over for, skal have en egenkapital på mindst 500.000 kr. Det må man nok sige er et nødvendigt minimum.

Det skal endvidere have et eget sekretariat, sådan at det på forsvarlig måde kan behandle de konkrete sager, som der søges om garanti for, eller som der gives kaution for, som staten så igen bidrager til at sikre gennem sin garanti.

Endelig skal instituttet kunne dokumentere, at det har et sådant behov for garantibeløbet, at det inden for en rimelig tid kan regne med at kunne udnytte den stillede garanti.

Under disse, som jeg må mene, nødvendige betingelser har det altså vist sig, at kun 3 købmandsinstitutter har opnået godkendelse og tilsammen har fået denne garanti på 13 mill. kr. Der kan jo altså endnu indtil 1. april næste år komme nye tilfælde, og det kan jo være, behandlingen af sagen i dag kan bevirke, at der kommer nye organisationer frem.

Jeg håber, jeg ved denne besvarelse nogenlunde fyldestgørende har besvaret det spørgsmål, der blev stillet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Da der har været enkelte ordførere, der har henvist til erhvervsudvalget, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om forbedring af vilkårene for at drive mindre erhvervsvirksomheder [af Haunstrup Clemmensen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXVI) findes i tillæg A. sp. 1615, fremsættelsen i tidenden sp. 1917).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Sammen med denne sag foretages de to følgende på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten [af Højland m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 100) findes i tillæg A. sp. 1851, fremsættelsen i tidenden sp. 2285).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat) [af Højland m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 101) findes i tillæg A. sp. 1853, fremsættelsen i tidenden sp. 2285).

Forslagene sattes til forhandling.

Finansministeren (*Anders Andersen*):

De tre forslag, der behandles sammen, vedrører de samme problemer, idet forslaget fra de konservative til folketingsbeslutning vedrører spørgsmålet om at give en godtgørelse for opkrævning af moms, for udførelse af statistisk arbejde og for skatteopkrævning m. v., ligesom det også omhandler spørgsmålet om den medhjælpende hustrus placering.

Lovforslag nr. 100 fra centrum-demokraterne om ændring af ligningsloven omhandler også spørgsmålet om godtgørelse til selvstændige erhvervsdrivende for det arbejde, staten pålægger dem, og lovforslag nr. 101 om ændring af kildeskatteloven, ligeledes af centrum-demokraterne, omhandler spørgsmålet om medhjælpende hustruer.

Vi har fra regeringens side fuld sympati for de spørgsmål, der er rejst her i forbindelse med selvstændige erhvervsdrivende. Det er jo et spørgsmål, der har været debatteret flere gange. Men der er vel måske grund til at nævne, at når det drejer sig om momsproblemerne, så er der jo indeholdt i det, at de selvstændige erhvervsdrivende har en vis likviditetsforøgelse ved, at momsbeløbene skal indbetales 1 måned og 20 dage efter kvartalsskifte. Det vil altså sige, at man i gennemsnit har en længere beholdning af disse momsmidler, som jo er af værdi for de selvstændige erhvervsdrivende.

Når det drejer sig om spørgsmålet om skatteopkrævningen, har jeg jo flere gange nævnt, at i de overvejelser og i de undersøgelser, som jeg i øjeblikket er i gang med at foretage, indgår netop problemet om, hvorvidt det vil være muligt at flytte skatteopkrævningen fra de selvstændige erhvervsdrivende over i pengeinstitutterne. Det er et arbejde, vi er i gang med at undersøge, det er et arbejde, der ikke på nuværende tidspunkt er afsluttet. Men det er klart, at når dette arbejde er sat i gang, er det også ud fra ønsket om at kunne gennemføre en ændring, som kunne lette vilkårene for de selvstændige erhvervsdrivende, sådan at de arbejdsbyrder, der på dette område ligger på dem, kunne lægges et andet sted hen. Jeg tror, det er meget vigtigt, meget nødvendigt, hvis det er muligt igennem en sådan ændring af opkrævningerne af vor kildeskat

at kunne skabe baggrund for disse forbedringer.

Der kan måske være grund til at nævne, at der er sket visse forbedringer med hensyn til de administrative forpligtelser. I 1972 gik man jo i kildeskatteordningen væk fra de specificerede månedlige eller kvartalsvise redegørelser fra arbejdsgiverne, sådan at oplysningerne kun skulle indgives én gang årligt, og det var i forbindelse med de såkaldte oplysningssedler, altså lønsedlerne.

En tilsvarende ordning er jo nu netop indført for ATP. Medens man hidtil har skullet indbetale bidraget kvartalsvis, skal det jo fra og med indeværende kalenderår kun indbetales én gang om året. Der er altså ved rationaliseringer, ved bestræbelser for at lette de selvstændige erhvervsdrivende i den administrationsbyrde, som er pålagt dem på forskellig måde, sket visse lettelser.

Men som sagt går alle disse problemer ind i overvejelserne i forbindelse med skattereformen. Jeg vil for disse sagers vedkommende såvel som for de problemer, der rejser sig i forbindelse med den medhjælpende hustru, henstille, at man afventer disse undersøgelser og resultatet af de tanker, som regeringen har i forbindelse med en skatte-reform.

Jeg er helt enig i problemstillingen. Vi har vist for øvrigt allerede et par gange, eller måske snarere flere, her i folketinget drøftet den medhjælpende hustrus stilling. Jeg er helt enig i, at der er et problem, der bør og skal løses. Jeg tror, det mest hensigtsmæssige, det mest fornuftige i denne forbindelse vil være, at dette problem løses i sammenhæng med en ændring af vor skatte-lovgivning. Vi har jo, som jeg tidligere har nævnt fra denne talerstol, fået Dahlgaard-udvalgets betænkning, og netop i Dahlgaard-udvalgets betænkning beskæftiger man sig jo med den skattemæssige stilling for ægtefæller og herunder også for medhjælpende hustruer. De problemstillinger, som er opstillet i Dahlgaard-udvalgets betænkning, vil naturligvis indgå i regeringens overvejelser ud fra en positiv holdning over for de problemer, der er rejst i forslagene her.

Jeg er altså enig i, at der er problemer her, som bør finde en fornuftmæssig løsning, men jeg henstiller, at samtlige de

[Finansministeren.]

rejste problemer afventer det videre arbejde i forbindelse med en skatterreform og administrationen af vor kildeskattelovgivning.

Grünbaum (S):

Der er ingen som helst tvivl om, at mange mindre erhvervsdrivende, det være sig håndværkere eller handlende, har det vanskeligt, i øvrigt også helt bortset fra de problemer, som det offentlige giver dem på de områder, som er med i forhandlingen her i dag. Det hænger sammen med strukturudviklingen i det danske samfund, som på mange måder giver de mindre erhvervsdrivende vanskeligheder. Vi kender jo alle sammen tilfælde, hvor både mand og kone må arbejde mange timer i døgnet, adskilligt flere, end det er normalt ude på de industrielle arbejdspladser, og så skal de endda bag efter sidde med et momsregnskab, et kildeskatteregnskab osv. Disse problemer forstår vi absolut, og vi er positive over for at finde løsninger på disse problemer, hvis det er muligt. Der er ingen tvivl om, at en hel del af disse problemer hænger sammen med denne samfundsmæssige udvikling til ugunst for de mindre erhvervsdrivende.

Vi er altså positive over for såvel de konservatives forslag til folketingsbeslutning som de to lovforslag, der er fremsat af centrum-demokraterne, og jeg er også meget enig i det, som finansministeren har sagt. Der er gjort noget, bl. a. indført den reform fra 1. januar 1972, som offentligheden i øvrigt praktisk taget ikke kender noget til, og som har været en fantastisk stor rationalisering både for kildeskattesystemet og for de erhvervsdrivende. Man afskaffede jo totalt disse besværlige månedlige indberetninger med 30 linjer på hver side og har erstattet det hele med en summarisk oplysning om den totale lønsom og den kildeskat, der svarer dertil, og så nøjes man med én gang om året at forlange en mere specificeret opgørelse. Der er altså sket noget, og der skal også ske noget, det vil jeg da gerne sige.

Spørgsmålet, om man skal indføre et egentligt vederlag for arbejdet, har jo været rejst før. Finansministeren nævnte det med kredittiden og likviditeten, og det må jeg jo også nævne. Vi har tidligere prøvet at undersøge, hvad det egentlig giver, at man har disse kredittider. Jeg har ikke noget

imod, hvis man vil overveje en forkortelse af kredittiderne og så erstatte det med et vederlag. Jeg vil godt understrege: principielt — og det har jeg vist sagt tidligere, også som finansminister — har de erhvervsdrivende krav på et vederlag i en eller anden form, de har krav på en godtgørelse for det arbejde, de udfører for det offentlige, men vi har altså hidtil ment, at dette krav fuldt ud blev tilgodeset igennem den rentefordel, man havde som følge af de kredittider, der er både på moms og kildeskatten. Vi vil gerne være med til i udvalget at se på, om man kan dokumentere, sagligt dokumentere, at der ikke er en rimelig dækning. Jeg tror, der er det, men lad os se på det, og vi er positive over for det.

Det andet punkt i de konservatives forslag til folketingsbeslutning vedrører jo spørgsmålet om en rationalisering, og det kan jeg også give fuld tilslutning til, det kan vi vist alle sammen, det skulle da være mærkeligt andet. Men der er et bestemt punkt, jeg gerne vil pege på her, det er spørgsmålet om regnskaberne, jeg har også rejst det tidligere.

Jeg tror, det vil være en meget stor hjælp for de mindre erhvervsdrivende, hvis man inden for de forskellige brancher kunne få lavet standardregnskaber og instruktioner, således at de erhvervsdrivende, som ikke har revisorhjælp, kan benytte disse regnskaber i nogenlunde sikker forvisning om, at hvis de har ordnet sig på denne måde og fulgt instruktionerne, så har de det rigtige regnskab. Jeg tror, der er mange mindre erhvervsdrivende, som trænger til en håndsrækning. Der kunne jo også være tale om en konsulenthjælp, en regnskabskonsulenthjælp, som man jo kender det inden for landbruget, det var vel heller ikke helt urimeligt. Det koster måske for mange penge, og jeg vil i denne omgang bare rejse den tanke, at man inden for de forskellige brancher tager disse regnskabsproblemer og instruktionsproblemer op. Jeg tror, man også her kan hjælpe de mindre erhvervsdrivende.

Så er der det tredje punkt med de medhjælpende hustruer. Her er vi altså også positive, det følger også af det, vi tidligere har sagt. Jeg har jo selv anmodet Poul Dahlgaard-udvalget om at tage disse spørgsmål op, og det har det gjort og er kommet med sin betænkning, og jeg synes ligesom

[Grünbaum.]

finansministeren, at vi skal se, hvad der kommer ud af det. Det vil altså sige, vi sparker bolden videre til finansministeren og til regeringen og siger til regeringen, at man skal komme med forslag.

Vi har jo liggende i folketinget et kildeskatteforslag, som løser nogle helt påtrængende problemer, men det er nogle øjeblikkelige problemer, der skal løses; det løser ikke det store spørgsmål om de medhjælpende hustruer. Det mener vi også skal løses, og der er vel ikke andet at gøre — så vidt jeg kan se — end at følge den vej, som finansministeren har anvist, og det vil sige, at vi forventer, at finansministeren kommer med et forslag til løsning af dette spørgsmål, formentlig udarbejdet på grundlag af Poul Dahlggaard-udvalgets betænkning. Så tror jeg, at vi kan finde frem til en væsentlig bedre ordning end den, vi har. Det synes jeg lige skal med, at det jo er VKR-regeringens ordning, det er ikke en ordning, vi lavede i forbindelse med kildeskatten. Ordningen for medhjælpende hustruer er lavet under VKR-regeringen, den er gennemført af en konservativ finansminister, men all right, det er ikke nogen god ordning, og vi vil gerne være med til at ændre den.

Glistrup (FP):

Ved de folketingsvalg, der blev afholdt i perioden fra 1960 til 1971 inklusive, fik dette ting en dominans af offentligt ansatte, som var koldhjertede og ligeglade med, hvilke problemer der blev påført erhvervs livet, og der blev endda toneangivende kredse, som ligefrem så det som et selvstændigt formål at sparke til disse fæle karle, der sidder som kapitalister og lever af deres profit.

Resultatet var, at vi ned igennem 1960'erne fik en lovgivning, som på ganske urimelig måde mishandler navnlig de mindre erhvervsdrivende med, at de skulle udfylde aldeles overflødige blanketter til statistikker og til momsregnskab og ATP-indberetninger og kildeskat osv.

Den eneste sagligt rigtige løsning på denne problematik er selvfølgelig at afskaffe det arbejde, afskaffe det så at sige totalt. Det er det, som de mennesker, der er berørt, ønsker. Det er ikke at få en eller anden almisse på nogle få hundrede kroner om må-

neden, eller hvor meget det nu kan blive til efter de forslag, vi har til behandling her, og det er det, samfundet har brug for. Samfundet har ikke brug for, at de mennesker, der er dygtige som håndværkere, som landbrugere, som handlende, skal spilde deres tid på denne aldeles overflødige raslen rundt med at udfylde skemaer, som kolde og gamle folk kan behandle både det ene sted og det andet sted. Det er den eneste rationelle måde at løse de problemer på, som vi her har fremme til debat.

Derimod er det næppe nogen særlig god idé at gøre det, som de konservative eller som centrum-demokraterne vil med de foreliggende forslag, at give et eller andet vederlag, som efter de konservatives forslag skal være en 3.000-4.000 kr. pr. virksomhed og efter centrum-demokraternes forslag vel ca. det halve eller lidt mindre end det halve. Det er en fremgangsmåde, som bare skaber mere administration, flere besværligheder, og det skal til syvende og sidste betales af det produktive erhvervsliv. Det er jo det eneste, der kan betale for det.

Derfor er det nogle dårlige forslag, vi behandler her vedrørende denne side af sagen, og særlig besynderligt er jo i den forbindelse centrum-demokraternes forslag, som går ud på, at nu skal de erhvervsdrivende også have en slags lønmodtagerfradrag. Det er jo så dejligt at uddele fradrag til alle. Man har et fradrag for lønmodtagere, og så siger man, nu skal de erhvervsdrivende efter nogenlunde samme kriterier kunne få et fradrag på maksimalt 2.500 kr., altså nogenlunde den samme teknik, som man bruger ved lønmodtagerfradragene. Vi drøftede her forleden dag, at sparerne skulle have lidt fradrag, det ville de konservative have, og i næste uge kommer der vist noget om, at kristeligt folkeparti vil sige: ja men så skal folkepensionisterne da også have nogle skattemæssige fordele. Det lyder så tilforladeligt, det med, at vi på den måde deler ud til hinanden fordele af den ene eller anden art. Det er en irrationel, u hensigtsmæssig, dårlig måde at løse vore skatteproblemer på.

Den anden del af de to forslag går ud på, at man skal ændre de medhjælpende ægtefællers skattemæssige stilling, og dér er sandheden jo den, at man ikke udefra kan kontrollere, om mandens eller konens ar-

[Glistrup.]

bede er det mest værdifulde. Derfor er den eneste rationelle vej at dele lige over og simpelt hen give 50 pct. af indkomsten til manden og 50 pct. til konen. Det er administrativt klart og enkelt, og det er det eneste, der kan ramme retfærdigheden.

Helt dårligt er det, de konservative foreslår på det punkt, hvor man siger, at man i hvert enkelt tilfælde, de snesevis af tusinde tilfælde, vi har, med medhjælpende hustruer, skal foretage individuelle vurderinger af, hvad hun ville have fået, hvis hun havde arbejdet hos en anden end sin mand. Det er et teknisk fuldstændig umuligt system at arbejde med. Derimod repræsenterer centrum-demokraternes forslag på dette punkt nogle skridt fremad. Man vil jo dels afskaffe den meningsløse 2.400 kr.s regel, dels vil man forhøje fradraget eller det, der kan overføres til hustruen, fra 13.400 kr. til maksimalt 24.400 kr. Det bliver det, når man regner pristallene ind her for 1974, og det er da et skridt i den rigtige retning, men man bør tage skridtet fuldt ud og simpelt hen splitte op half and half.

Jens Foged (V):

Alle de tre forslag indeholder jo ting, som vi nu i årevis har arbejdet med. Jeg lagde mærke til hr. Grünbaums velvilje over for dem, og det er jeg da tilfreds med. Han skulle ganske vist have en lille snert med til VKR-regeringen om, at de forskellige love jo var lavet i den tid; han glemte fuldstændig, at han var finansminister i et stykke tid bagefter og havde rig mulighed for at lave det om, hvis det var sådan, at det lå lige for, men i den tid kunne hr. Grünbaum altså åbenbart ikke nå det. Nu er han velvillig, og det er vi tilfredse med. Vi er stort set enige i problemstillingen, i, at der er noget, der skal ses på, og den konklusion, som finansministeren kom med, at der jo snart, forhåbentlig snart, ligger en reform på bordet, der tager alle disse ting op til behandling, hilser vi med tilfredshed.

Vi kan tage spørgsmålet om de medhjælpende hustruer. Man kan vel nærmest sige, at det har dryppet og dryppet og dryppet. Snart sagt hver eneste gang der har været lejlighed til at komme ind på det ved forhandlinger her i folketinget, har vi jo gjort det.

Det sker også ved de forslag, vi behandler her i dag. Men der er ikke sket noget nævneværdigt, altså heller ikke i den tidligere regerings tid. Også vi mener, dette spørgsmål bør løses. Det er ikke alene beløbenes størrelse, det er galt med. Det er også kriteriet, der anvendes, og det er såmænd også den behandling, der finder sted fra skattekreds til skattekreds, så der er nok at tage fat på på dette område.

Fra venstres side har vi hele tiden haft blik for, der var nogle ting, der skulle ordnes, og har presset på for at få det ordnet, og vi håber altså nu, når vi har fået finansministerposten, at det så vil lykkes.

Med hensyn til dette, at skatteopkrævning og momsadministration og statistisk arbejde skal gøres mere rationelt, som det er foreslået fra de konservatives side, er vi ganske enige. Vi finder naturligvis, at det skal være så rationelt som overhovedet muligt, og jeg forventer, at der i det reformforslag, der kommer bl. a. om ændringer i kildeskatten, kommer noget om, at de erhvervsdrivende overhovedet ikke skal foretage opkrævning af skatter hos de medarbejdere, de har, at det glider helt ud, og at det går over til banker og sparekasser. Jeg tror, at der er muligheder i den henseende. Jeg tror, vi står, skal vi sige, med 3 forslag her, som lige er ved indledningen til et arbejde, der kan gennemføres. Så er det naturligvis rart for forslagsstillerne i dag, at de kan sige: det sagde vi først, og derfor er vi nok dem, der var mest varme for det. Jeg håber, at finansministeren vil vise sig at være den, der er varmest for det og på den måde bliver den, der kommer og løser problemerne på mere tilfredsstillende måde end nu. Der kan naturligvis være visse betænkeligheder ved noget af det, og det gav finansministeren også udtryk for.

Samtidig blev der da også gjort opmærksom på, at de mindre virksomheder jo har nogle likvide midler et stykke tid, idet der er nogle renteindtægter. Om det altså er ting, der er i orden, og som de skal være, vil vi se på, men som sagt, har vi tillid til, at finansministeren vil komme med et udspil på grundlag af de betænkninger, der også har ligget, nu sidst Dahlgaard-betænkningen, og der kommer vel flere, så vi kan komme i gang med arbejdet ret omgående.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er enig i den grundbetragtning, der ligger bag ved den skriftlige fremsættelse, som hr. Haunstrup Clemmensen har indgivet. Vi er her ude for en række problemer, der naturligvis vedrører alle erhvervsdrivende, men hr. Haunstrup Clemmensen har nok ret, når han fremhæver, at det i særlig grad og forholdsvis stærkere føles af de små erhvervsdrivende, håndværkere og handlende og andre små erhvervsdrivende. Det er en større belastning for dem end for de andre, der jo har et administrativt apparat ved siden af.

I den skriftlige fremsættelse siges der, at disse pålæg fra offentlig side med skatteopkrævning, momsadministration, statistisk arbejde — og vi kunne vel også føje til det, som de to organisationer, LO og Arbejdsgiverforeningen, har bedt os herinde om at pålægge de erhvervsdrivende, jeg tænker på ATP — er tyngende. Hvis det, som hr. Haunstrup Clemmensen siger, ligefrem kan være med til at gennemføre en strukturrationisering eller strukturforvridning, fordi det virker forholdsvis stærkere for de små, ja, så bliver det endnu væsentligere, at vi får taget fat på problemet, og det er jo punkt 2 i det konservative forslag. Jeg kan fra mit partis side tilsige al mulig velvilje til, at vi — og jeg forstår, det kommer i skatteudvalget — i skatteudvalget gennemgår de pålæg, der er gjort fra offentlighedens side, undersøger, om de kan simplificeres og gøres mere enkle, sådan at de i mindre grad vil tynde, og jeg gentager: så bliver tyngden jo endnu lettere for de små, og det er jo dem, der først og fremmest skal lettes.

Det har været nævnt, at skatteopkrævningen jo allerede er rationaliseret, og så vidt jeg forstår, vil ATP-opkrævningen, som blev gennemført af de to organisationer, fra 1. januar blive rationaliseret. Man er altså inde på den rigtige vej, men jeg vil gentage: lad os undersøge det i udvalget og se, om vi ikke kan komme videre.

Med hensyn til de to andre ting, at der skal ydes et vederlag, dér har vi jo ikke alene det konservative forslag, men vi har også det forslag, der foreligger fra centrumdemokraterne om, at man skal give indtil 2.500 kr. for opkrævningen af moms.

Jeg er delvis enig i de betragtninger, som hr. Glistrup fremførte heroppefra, at det

bør nok være noget betænkeligt, men på den anden side har vi jo, som hr. Grünbaum nævnte det, alle sammen været inde på, at der allerede blev ydet en vis kompensation ved den tid, man får lov til at beholde den opkrævede moms, og vi kunne vel føje til: den opkrævede kildeskat. Jeg vil da også gerne se på det, men på forhånd er jeg på dette punkt mere skeptisk.

Med hensyn til spørgsmålet om medhjælpende hustruer, så er det vel tredje og fjerde forslag i denne samling, der handler om medhjælpende hustruer. Vi har haft forslaget fra de uafhængige ved fru Birgit Busk, og vi har haft forslaget fra hr. Grünbaum, der også var inde på problemet. Nu har vi altså et fra de konservative og et fra centrumdemokraterne, og hr. Jens Foged gjorde opmærksom på, at venstre har været inde på det. Jeg kan naturligvis tilføje ligesom alle andre partier, at vi også fra radikal side har været inde på det, og vi har jo da fremkaldt en enkelt rettelse, der hjalp en lille smule.

Men se, alle disse ting om medhjælpende hustruer er jo — havde jeg nær sagt — indhentet af begivenhederne, for som finansministeren fremhævede det, har vi jo, siden disse forslag blev fremsat og indleveret her i Folketinget, fået en betænkning fra Poul Dahlgaard-udvalget om ægtefællers beskatning, og dér siges jo ganske tydeligt i punkt c — det er side 7, anden spalte:

„Hvor en ægtefælle“ — og her må det jo så ikke alene dreje sig om en hustru, men også hvor manden hjælper med, hvis det er hustruen, der ejer virksomheden — „deltager væsentligt i arbejdet i en erhvervsvirksomhed, der drives af den anden ægtefælle, opgøres en hertil svarende indkomst af praktisk-administrative grunde som en andel af virksomhedens samlede indkomst“.

Det er jo en klar regel, en regel, der er mere vidtgående end nogen af de forslag, vi har haft herinde, undtagen, så vidt jeg kan skønne, de uafhængiges, der jo til gengæld meget var forment som en ramme og ikke havde de enkelte dele udformet.

Jeg vil gerne i den anledning spørge finansministeren, om vi kan forvente et forslag fra finansministeren, så det kan vedtages i foråret, for det vil have afgørende betydning for den måde, vi må stille os til disse forslag på. Hvis finansministeren må svare nej, at han ikke kan nå at fremkomme med

[Bernhard Baunsgaard.]

et forslag i dette forår, så gør jeg opmærksom på, at i det øjeblik man skal gå så langt, som Poul Dahlggaard-udvalget antyder bare i dette spørgsmål, så vil det være så langt, at det kan påvirke kommunernes budgetlægning, og så minder jeg igen om, at kommunernes budgetlægning finder sted i august-september, og at vi selv den 15. oktober skal fastsætte statens udskrivningsprocent, som også påvirkes af dette. Når man går så vidt, så er det så stort et spørgsmål, at det haster, og derfor igen mit spørgsmål. Jeg er sikker på, at alle partier vil være parat til at dispensere og stille sig velvillige, men kan finansministeren love os, at der kommer et forslag her i foråret, så vi kan få vedtaget det? Kan han ikke det, kan det nemlig først træde i kraft den 1. januar 1976, så derfor haster det.

Hagen Hagensen (KF):

Da ordføreren for forslagsstillerne, hr. Haunstrup Clemmensen, er forhindret i at være til stede her i dag, skal jeg på hans vegne fremsætte nogle bemærkninger først og fremmest om forslag nr. XXVI til folketingsbeslutning om forbedring af vilkårene for at drive mindre erhvervsvirksomheder og dertil knytte nogle bemærkninger til de to andre forslag, der behandles i forbindelse hermed.

Da det høje ting for lidt siden behandlede spørgsmålet om lettelse for mindre erhvervsdrivende i form af, at der blev stillet garanti over for finansieringsinstitutter vedrørende detailhandel, var der idel varme omkring dette forslag, og jeg vil da også gerne takke for den varme, der allerede har været omkring de tanker, der ligger til grund for det forslag til folketingsbeslutning, der er fremsat af mit parti.

Der er jo ikke spor tvivl om, at i årenes løb er det arbejde, som erhvervsdrivende har for det offentlige blevet, af helt betragteligt omfang. Der er nævnt en række ting her i dag, og vi kan da nævne i hvert fald, at indeholdelse og afregning af skat, udfyldelse af oplysningssedler, moms, ATP, sygelønsordning, lovpligtige forsikringsordninger, statistiske oplysninger, der kan påbydes m. v. er blevet af et omfang, som man ikke kendte det før.

Det er rigtigt, når finansministeren før

sagde, at der var kommet visse lettelser i årenes løb, og det er også rigtigt, når hr. Grünbaum som tidligere finansminister kunne pege på, at der er kommet lettelser på dette område. Men det er stadig væk en betragtelig byrde for det mindre erhvervsliv, det præsenteres for. Og jeg mindes en norsk udtalelse fra midten af 1950'erne, var det vel, før man indførte kildeskat deroppe, hvor man netop som en af de ting, der var afgørende for, at man var skeptisk indstillet fra den pågældende embedsmands side, var, at det ville føre til et betragteligt merarbejde for erhvervsvirksomhederne. Det gjorde ikke så meget for den store, men det betød særdeles meget for den lille vognmand, pensionatsejer, detailhandler, og hvad han nu pegede på, der træt af dagens gerning skal bruge aftenens og nattens timer til at udføre trællearbejde for det offentlige, trælsomt arbejde for det offentlige, kan jeg også sige.

Derfor er der ingen grund til at sige andet, vi skal ikke sige, at vi er kommet først med disse tanker, vi skal bare sige, vi har rejst det, fordi vi mener, nu må der komme en løsning af disse forhold.

Jeg vil da meget gerne medgive hr. Glistrup, at det var bedre, om man kunne afskaffe en hel del af dette arbejde, men da vi ikke som han tror, det ligger lige rundt om hjørnet, må vi simpelt hen se at finde en løsning, der kan bære over den byrde, som det mindre erhvervsliv har, og det må vi gøre ved at lette dem vilkårene. Derfor har vi stillet vort forslag om, at der gives et vederlag, og naturligvis kan både størrelsen deraf og formen derfor drøftes, men vi mener, at det må være naturligt, at der ydes noget for det arbejde, man får, og vi mener ikke, at moms- og anden kredit, som man har med afregning, er nok.

Jeg skal dernæst lige sige, at der jo ikke er spor tvivl om, at der også, som jeg nævnte det før, er sket en række forbedringer med hensyn til samordning af indberetninger m. v., men blanketskoven må vel nok kunne gøres noget mindre omfangsrig, således at det bliver lettere for den erhvervsdrivende at have med at gøre. Det gælder om at aflaste de pågældende, så de får tid til at udføre den gerning, der egentlig er hensigten med det, de har valgt at virke med.

Vi har nævnt en række øvrige forhold, som vi gerne vil have drøftet, og de viser

[Hagen Hagensen.]

også bredden af det, vi kommer med: spørgsmålet om goodwillbeskatning, om erstatning for forhold, hvor det offentlige bryder ind i en erhvervsvirksomheds vilkår, f. eks. gennem byplanlægning, vejændring m. v. Vi behøver vel bare at have Lyngbyvejen i erindring, når vi taler om dette.

Om de medhjælpende ægtefæller blot dette, at det er rigtigt, at Dahlgaard-udvalget senere er kommet med sin betænkning, som kan danne grundlag for videre drøftelser, men lad det også være sagt straks, at efter vor opfattelse løser det, der er skitseret i udvalgsbetænkningen, ikke problemet på den måde, men der er et grundlag, der kan arbejdes videre på. Det er naturligvis givet, at vi gerne ser tanken om splitting taget op på ny. Den har været drøftet i dette ting tidligere, også fremsat af den højtærede finansministers parti og mit parti i sin tid som en tanke, der var værd at overveje, og det kan da være, den bliver det på ny.

I den forbindelse skal jeg nøjes med at sige om de to øvrige forslag, at vi også gerne vil drøfte de tanker, der ligger deri, men at vi, som det vel ikke er uforståeligt, måske synes, at vort eget er bedre, mere vidtrækkende, og giver en baggrund for, at vi netop ved, at vi, ved at det er stillet som forslag til folketingsbeslutning, kan få en bredere drøftelse af disse forhold både i udvalg og på anden måde, og med på anden måde mener jeg — og dér slutter jeg mig til det spørgsmål, der er stillet af hr. Bernhard Baunsgaard — om vi kan forvente forslag fremsat fra finansministeren på disse felter inden for rimelig tid i denne samling, således at der bliver en mulighed for, hvad der er hensigten med forslaget her, at søge lettelser for de mindre erhvervsdrivende gennemført aller-snarest gørligt.

Højland (CD):

Som håndværksmester, og for øvrigt den eneste her i tinget, har jeg nok noget stærkere synspunkter end de, der endnu er kommet frem fra andre ordførere. Et centralt spørgsmål i valgpropagandaen ved de seneste folketingsvalg var for flere partier de mindre erhvervsvirksomheders vilkår, og efter de løfter, der i tale og annoncer blev givet, imødeser jeg, at et folketingsflertal kommer de små næringsdrivende til undsætning,

inden de helt bliver mast i lovgivningsmagtens stadige tilbøjelighed til specielt at læsse byrder netop på den befolkningsgruppe, der ikke som andre interessegrupper har muligheder for at benytte pression for at få opfyldt krav om økonomiske forbedringer. Og hvad er det så der brænder på? Ja, der er mange faktorer, der sammenlagt har gjort livet surt for de pågældende. Først og fremmest gælder det de overhåndtagende administrationsbyrder, som det offentlige uden blusel har påtvunget de erhvervsdrivende i form af ubetalt arbejde med opkrævning af ATP, moms, kildeskat m. m. De erhvervsdrivende er nutidens hoveriarbejdere, hvis man kan sige det på den måde, og de eneste i samfundet, der udskrives til at udføre ubetalt administrationsarbejde for staten. For større virksomheder med kontorhold, edb og moderne bogholderi er der ingen store problemer, her kan disse administrationsopgaver uden vanskelighed indordnes i systemet, men for den lille butikshandlende, servicevirksomheden eller den lille håndværksmester er det alene ham selv, eventuelt med hustruens medhjælp, der forestår regnskab. For ham er dette administrationsarbejde en tidsmæssig belastning, der medvirker til at forringe hans reelle timefortjeneste i en sådan grad, at ingen lønmodtager ville lade sig byde noget tilsvarende.

Det er helt urimeligt, at en mindre erhvervsdrivende skal udføre dette administrationsarbejde for det offentlige uden at få et vederlag herfor. Derfor har centrumdemokraterne stillet forslag om økonomisk kompensation for disse ydelser ved at foreslå et regnskabsmæssigt fradrag i den næringsdrivendes skattepligtige indkomst på 1 pct. af årsomsætningen inkl. moms, dog højst 2.500 kr. Er omsætningen under 10.000 kr., gives intet fradrag. En sådan form for kompensation vil ikke give øget administration for skattemyndighederne, idet der ikke kommer penge til udbetaling. Kompensationen kan ordnes gennem et regnskabsmæssigt fradrag.

Beskatningsreglerne vedrørende medhjælpende hustruer er et kapitel for sig selv. Tænk, den medarbejdende hustrus arbejdsindsats vurderes skattemæssigt til den formidable sum af 12.000 kr. årligt — og så er der oven i købet den helt fantastiske bestemmelse, at hustruens ret til selvstændig

[Højland.]

beskatning bortfalder, hvis hun har biindtægter, f. eks. ved aftenarbejde eller offentlige hverv, på over 2.400 kr. årligt; så overgår beløbet til mandens indkomstberegning. Centrum-demokraterne foreslår, at beløbet 12.000 kr. ændres til mindst 22.000 kr., pristalsreguleret, og samtidig ønsker vi 2.400 kr.s bestemmelsen ophævet.

Det skal lige pointeres, at vi ønsker betegnelsen „medarbejdende hustru“ ændret til „medarbejdende ægtefælle“, idet der jo udmærket godt kan være det omvendte ejerskab og medarbejderforhold.

Det konservative folkepartis tanker om en deling af ægtefællernes indkomst i forhold til indtjeningsmulighederne ved arbejde i tilsvarende, fremmed virksomhed har jeg megen sympati for, men vor gruppe tvivler på, at der kan skaffes folketingsflertal herfor, hvorfor vi holder os til vort eget forslag om et fast vurderingsbeløb. Dog er vi meget villige til i udvalg at drøfte alternative forslag.

Denne debat giver mig anledning til at fremføre betragtninger om andre love og bestemmelser, der virker diskriminerende mod små næringsdrivende. F. eks. er der ingen adgang for selvstændige til at blive medlemmer af ATP, selv om de måtte ønske dette. Denne misere bør rettes. Det kan på ingen måde virke forringende på ATPs økonomi, tværtimod.

Dagpengereformen, hvis sociale værdi for lønmodtagerne sikkert ingen kan betvivle, virker med sin 5 ugers arbejdsgiverperiode meget hård og urimelig mod den mindre arbejdsgiver, for hvem det er blevet et risikofyldt forehavende at beskæftige folk. Det var værd at overveje, om ikke denne risiko burde fjernes ved at indføre et fast procentbeløb af arbejdslønnen indbetalt i forbindelse med ATP eller kildeskat; det kan aldrig blive så højt et bidrag som de 3½ pct., den anviste forsikringsordning indebærer.

Selvstændige kan godt komme under sygesikringen fra sygdoms påbegyndelse, hvis de indbetaler et kontingent herfor, men for

den næringsdrivende, der er over 50 år, gives ingen pardon. Han er udelukket fra at kunne optages. Denne spærreklausul bør ophæves.

Det største dilemma for den mindre næringsdrivende er nok økonomien. Med de senere års forringede lånemuligheder sammen med diskontoens himmelflugt, stigende driftsudgifter, stadig højere lønninger og materialepriser forringes den nødvendige likviditet. Han har svært ved at skaffe den fornødne driftskapital, og det er jo sådan, at de, der har lettest adgang til at låne, er dem, der har mindst brug herfor. For den lille selvstændige, der ikke besidder fast ejendom, er der praktisk talt ingen lånemuligheder.

Som om der ikke allerede var læsset tilstrækkeligt med byrder på de mindre næringsdrivendes skuldre, omgås man i nogle politiske kredse med planer om nye byrder, der kan væltes over på virksomhederne. Jeg tænker her på socialdemokratiets idé om lønskat, der især vil blive mærkbar for mindre og løntunge virksomheder og igen vil stille krav om øget driftskapital for disse.

Og så er der ØD-spøgelset, som man skulle tro for lang tid var manet i jorden efter vælgernes afvisning heraf, men det er såmænd allerede halet frem igen. Dette fantasifoster af en gigantfond, der gerne optager 400.000 kr.-direktøren og departementschefen som parthavere, gør den lille grønthandler eller blikkenslagermester helt til grin. Han skal bare spytte i kassen. Sådanne tanker er helt horribel forskelsbehandling i social henseende; efter min mening er det opstået som hjernespind hos nogle teoretikere, der enten gerne ser de små virksomheder kvalt eller også er totalt blottet for forståelse af disses fortrædeligheder.

Igennem tiden har forløjet propaganda og fortielse om de virkelige forhold personificeret den lille næringsdrivende som kapitalist, spekulant og udbytter i lønmodtagernes bevidsthed, men det er en helt fejlagtig opfattelse. Oftest er han en særdeles hårdt arbejdende medborger, som velfærdets Dan-

[Højland.]

mark har overset i lovgivningen med det sociale og økonomiske sikkerhedsnet, man så ivrigt har bygget op under den øvrige befolkning. Den strukturændring, vort samfund og dermed også erhvervslivet gennemlever, rammer ofte den lille næringsdrivende hårdt, og han har ingen udviklingsmuligheder, han må dreje nøglen om med menneskelig tragedie som følge. Den lille butikshandlende fortjener mere end sympati, når hans eksistens bliver ramt af parkeringsforbud, sanering, trafikomlægning eller andre foranstaltninger, der forårsager, at han mister sine kunder og må lukke. Det er på tide at skabe erkendelse for, at de små erhvervsvirksomheder må tilgodeses med en lovgivning, der ikke fortsætter den hidtidige diskrimination af den befolkningsgruppe, som er beskæftiget her.

Centrum-demokraterne tilsiger positiv medvirken i udvalgsbehandlingen af ethvert forslag til bedring af de mindre erhvervsvirksomheders vilkår og anbefaler de her af os fremsatte forslag som en begyndelse til at råde bod på den uretfærdige behandling, der er overgået disse medborgere.

Til slut vil jeg gerne sige, at vi bestemt ikke kan være interesseret i at forhale disse spørgsmål til senere afgørelse i forbindelse med en skattereform. Vi ser meget gerne, at spørgsmålene bliver drøftet nu, og at de bliver taget op. Det må der være grundlag for efter alle de løfter, der fra forskellig side blev givet under valgkampen.

Ømann (SF):

Det er jo rigtigt, som hr. Haunstrup Clemmensen har sagt i sin fremsættelse, at det i særdeleshed er de mindre erhvervsdrivende, der rammes af de byrder, det offentlige lægger på dem med hensyn til opkrævning af forskellige afgifter. Det er virkelig store byrder, men det er mit indtryk, at de virker meget uens. Der, hvor man har et nogenlunde bogholderi og er vant til den slags ting, kan det endda gå an, men der er nogle, der ikke er vant til den slags arbejde og har en skræk for blyant og papir, og for dem er det uhyre besværligt. Derfor er det vigtigt, at vi løser dette problem, vel nok ikke først og fremmest ved at give et vederlag, men først og fremmest ved, at vi bestræber os på, at der bliver så få af disse opkrævningsop-

gaver som muligt, og at administrationen gøres simpel.

Vi har jo trøstet os med hidtil — og det synes jeg, vi har gjort med rette — at der har været en rentefordel ved indbetalingen af forskellige afgifter, og renten har jo ikke været aftagende gennem årene, så hvis denne betragtning har været rigtig ved begyndelsen, så er den i højere grad rigtig nu. Men jeg synes da nok, der er grund til at tage disse opkrævningsordninger op til samlet bedømmelse, også til en bedømmelse af, hvem der har det sværest, og hvordan vi kan hjælpe dem.

Vi kan vel hjælpe dem ved at lave en kilde-skattereform, hvor de kun har den opgave at opgive lønbeløbet til deres ansatte. Det er dog en overkommelig opgave. Det var hr. Jens Foged inde på. Han ville tage patent på det. Jeg tror nu nok, det er SF, der har rejst ideen først. Vi ville bare have, at alle lønindbetalingerne skal samles i en statslig lønmodtagernes girobank, mens hr. Jens Foged vil have dem indbetalt til de private pengeinstitutter. Det kan vi jo tale om. Det ville i hvert fald være en meget stor lettelse på linje med den lettelse af arbejds-giverindberetningerne, som blev gennemført i 1972, og som jo var en stor lettelse.

Jeg kan ikke umiddelbart tiltræde de aflønningsordninger, som er skitseret i de forslag, der foreligger, og slet ikke det, der foreligger fra centrum-demokraterne, men jeg kan tilsige min velvillighed til at se på hele dette spørgsmål i skatte- og afgiftsudvalget ud fra de præmisser, som er angivet af hr. Haunstrup Clemmensen i fremsættelsestalen.

Den skattemæssige behandling af medhjælpende hustruer er et problem, vi har haft oppe her gang på gang. Det er et så vanskeligt problem, at det ligefrem giver én lyst til at sige, at nu må vi afskaffe denne indkomstskat, for den kan simpelt hen ikke administreres. Jeg er da meget villig til at se på, om vi kan gøre de ordninger, der findes, lidt rimeligere, og der er da også fremsat forslag om en ajourføring. Men splittingtanken, som hr. Glistrup var inde på her, får han ikke mit parti med på.

Arne Bjerregaard (KrF):

De foreliggende tre forslag har en fælles målsætning, nemlig at støtte de mindre erhvervsdrivende, og det har vi hele tiden fra kristeligt folkepartis side sagt at vi gerne vil

[Arne Bjerregaard.]

være med til, fordi der netop fra de mindre erhvervsdrivende har udgået så meget, både viden, almindelig kunnen og også kulturel påvirkning til dette samfund plus teknisk snilde, som har haft betydning for samfundets udvikling.

Derfor må det også være rimeligt, når det offentlige pålægger dem at udføre forskelligt arbejde, at dette arbejde honoreres på en eller anden måde. Jeg tør ikke på nuværende tidspunkt sige, om det skal honoreres på den måde, som det er foreslået her, men i alt fald vil vi gerne medvirke til, at det bliver honoreret på en eller anden måde.

En almindelig udsættelse af momsindbetalingen, som der er talt om, mener jeg ikke løser noget problem, selv om man får en kredit. Det er ikke betaling nok for det arbejde, som man udfører. Jeg tror i alt fald, at langt de fleste erhvervsdrivende, de mindre erhvervsdrivende, gerne ville undvære at skulle føre alle disse forskellige regnskaber for det offentlige, selv om de samtidig skulle undvære den kredit, de får med hensyn til momsen.

Med hensyn til overførelsen af indtægter til ægtefællen, når ægteparret har en fælles erhvervsvirksomhed, hvor man ønsker at procenten skal sættes op til 25 og beløbet skal sættes op til 22.000 kr., pristalsreguleret, rejser der sig straks et problem, for hvem hjælper i den fælles erhvervsvirksomhed? Hvem kan i en ligningsmyndighed sige, om manden eller konen, alt efter hvem der ejer erhvervsvirksomheden, har hjulpet væsentligt i virksomheden? Det er meget vanskeligt at afgøre. Men trods dette vil vi se velvilligt på, at der bliver lagt mere over på den medhjælpende hustru eller medhjælpende mand i virksomheden, ikke ud fra det synspunkt, at det altid er retfærdigt i øjeblikket, men ud fra den betragtning, at vi derved når vores målsætning, som baseres på, at der i et ægteskab stadig væk er to. Derfor vil vi splitte indtægten op med 50 pct. til hver, ikke blot i erhvervsvirksomheder, men så sandelig også med hensyn til lønmodtagere.

For hos mange lønmodtagere er det jo sådan, at hvis den ene lønmodtager skal tjene ene til familien, så er det en nødvendighed, at den anden part går hjemme og derved sparer samfundet for væsentlige udgifter til vuggestue, børnehave og fritidshjem og

hvad det nu kan være. Vi mener, det er rimeligt at komme så vidt, at vi splitter indtægten op, så de kan dele den lige over, både for dem, der har erhvervsvirksomhed, og for lønmodtagere. Kan vi nå så vidt, er dette forslag jo slet ikke så galt, så er det et stadium på vejen til at nå et mål, som er væsentligt, også for at vi kan få folk til at ville tjene en ekstra skilling i dette land. Med en sådan ordning vil vi ikke diskriminere ægteskabet indtægtsmæssigt, som vi gør det i øjeblikket i dette land.

Vi er altså særdeles velvillige over for forslagene, og vi vil behandle dem herefter i udvalget.

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne erkender, at de tre foreliggende forslag rører ved nogle ret vigtige problemer, som vi også gerne vil være med til at finde en eller anden fornuftig løsning på. Vi vil nemlig heller ikke afvise, at mange, især mindre erhvervsdrivende, har ganske store problemer at slås med. Vi kan jo daglig omkring i vores land se følgerne af det, som man i bemærkningerne kalder struktur-rationaliseringen. Man kan se det inden for handel, håndværk, landbrug, servicefag osv. i stort omfang, hvordan virksomheder må give op både af økonomiske, men også af arbejdsmæssige grunde. Vi tror gerne, at disse forslag kan bidrage til at lette de mindre erhvervsdrivendes stilling, men det er vel nok for meget at vente, at den her nævnte udvikling vil standses af sådanne forslag.

Det, vi ser, er for så vidt en ganske klar anskuelsesundervisning, vel nok netop for disse befolkningsgrupper, som nu i årtier har ladet sig skræmme af den socialistforskrækkelse, som slog på, at det var socialismen, som først og fremmest ville fratage dem deres ejendom. Det, som sker nu, sker netop i masseomfang i det såkaldte kapitalistiske velfærdssamfund — i modsætning til socialismen, uden at samfundet i virkeligheden tager noget som helst hensyn til disse menneskers videre skæbne.

Nu går disse forslag ud på at støtte dem og lette dem i deres arbejde på forskellig vis, og det vil vi som sagt ikke modsætte os, men man må jo huske på, at vanskelighederne for de mindre erhvervsdrivende har andre og langt mere dybtgående årsager. At så mange må bukke under for vanskelighe-

[Fuglsang.]

derne, skyldes ikke alene stordriftens ubestridelige overlegenhed, men er på mange, mange måder også forårsaget af den politik, der er ført — og i høj grad ført i den store kapitals interesse. Det skyldes hele rentepolitikken og kreditstramningen. Det skyldes hele den usikkerhed, der følger med spekulationen, og også de høje lejeudgifter. Det skyldes momsens, ikke blot selve opkrævningsformen, som kan være vanskelig nok, især for de mindre virksomheder, hvilket også er nævnt her, men også fordi momsens er med til yderligere at befordre inflationen og undergrave købekraften. På samme måde som f. eks. bygge- og anlægsstoppet truer arbejderne med arbejdsløsheden, betyder det for mange små virksomheder, at de ikke kan få beskæftigelse, og er altså ruinerede.

Det viser altså, at de mindre erhvervsdrivende i høj grad trues af den antiborgerlige politik, som føres af de såkaldte borgerlige partier. Så længe dette ikke grundlæggende ændres, kan det kun skabe illusioner. De foreliggende forslag kan måske lette udviklingen for disse mennesker, og det vil vi som sagt være med til, men uden at ændre politikken og det politiske grundlag afgørende kan man ikke sikre disse mennesker nogle bedre forhold i fremtiden.

Flygaard (DR):

Jeg skal først knytte nogle bemærkninger til det konservative forslag til folketingsbeslutning om forbedring af vilkårene for at drive mindre erhvervsvirksomheder. Forslaget indeholder 3 punkter, som jeg skal knytte nogle kommentarer til.

I det første punkt peger man på, at mindre virksomheder bør have et vederlag for det arbejde, de udfører for det offentlige. Hvis man kun peger på, at mindre virksomheder skal have et vederlag, så kommer der på den måde en forskelsbehandling ind. Jeg mener, at hvis man skal drøfte spørgsmålet om at yde vederlag, så må alle have vederlag i forhold til de omkostninger, de faktisk er i stand til at opregne. Men dette synspunkt nærer vi en vis frygt overfor. Vi kan ikke overskue de økonomiske konsekvenser af at gennemføre forslaget punkt 1, og jeg vil gerne spørge de konservative, om de har gjort sig nogle tanker om, hvad det i givet fald vil komme til at koste. Som det tidligere er

nævnt, vil jeg gerne pege på, at der jo da ligger en vis godtgørelse i den likviditet, man kan opnå ved momsindbetalinger m. v.

Det næste punkt, at man skal søge en rationalisering gennemført, er vel en sådan generel og almindelig formulering, at den kan opnå tilslutning hos alle, og den skal jeg derfor ikke knytte yderligere bemærkninger til.

Til det tredje punkt, at en hustru, der arbejder i sin ægtefælles virksomhed, får samme skattemæssige vilkår, som hvis hun havde udført tilsvarende arbejde i en anden virksomhed, vil jeg gerne knytte den bemærkning, at det jo i høj grad er en problemstilling, der er blevet aktuel derved, at man er overgået fra familiebeskatning stort set til individbeskatning. Da man i gamle dage havde familiebeskatningen, var det sådan set kun et spørgsmål, om man skulle have hustrufradrag, eller man ikke skulle have det; nu da man er gået over til individbeskatningen, er spørgsmålet af et væsentligt større økonomisk omfang.

Det spørgsmål melder sig jo også, om man i det hele taget er i stand til at måle den indsats, som den anden ægtefælle udøver i virksomheden. Hvis jeg skal bygge på de erfaringer, jeg har fra min tid i statens ligningsdirektorat, siger de mig i hvert fald ganske klart, at man i praksis ikke er i stand til at gennemføre en sådan vurdering med nogen større grad af rimelighed. Vi er selvfølgelig godt klar over, at der foreligger et problem, og vil da også gerne være med til at se på det, men vi nærer ikke større illusioner med hensyn til at finde en løsning, der kan tilfredsstille alle parter.

Dermed mener jeg i det store og hele for så vidt også at have kommenteret lovforslag nr. 100 og lovforslag nr. 101 fremsat af centrum-demokraterne. De erkender for så vidt nok problematikken derved, at de begrænser den momsgodtgørelse, der skal ydes, og de erkender jo også, at der med hensyn til, hvor meget, der skal medregnes for den medhjælpende hustru, kan foreligge et socialt problem; derfor har de sat en begrænsning på.

Som sagt vil vi da gerne være med til at se nærmere på det, men vi tror ikke rigtig, at der er nogen løsning på problemet; vi tror, at mange af disse problemer er en følge af den strukturudvikling, der har fundet

[Flygaard.]

sted, og den tror vi ikke, vi kan bremse. Det er også et spørgsmål, om man skal prøve at foretage en erhvervsmæssig forvridding for at bremse en udvikling, der er naturlig på baggrund af den teknologiske udvikling.

Ingeborg Gjerding (FP):

Nu er jeg ikke skatteekspert, men alligevel er der noget, jeg gerne vil sige ud fra et ganske almindeligt menneskes synspunkt, for hvis jeg ikke tager meget fejl, brænder vi vort lys i begge ender, nemlig både gennem den direkte og den indirekte beskatning på følgende måde:

Vi har for det første progressiv beskatning, og sammen med dyrtidsreguleringen får det trækprocenterne til at stige, men på tværs af købekraftens værdi. Producenterne er derfor tvunget til at hæve deres priser for at skaffe kapital til nyproduktion. Dette rammer i sig selv hårdt nok de mindre indtægter, men det er ikke det værste, for når priserne stiger, rammer man forbrugerne dobbelt op gennem afgiftsbeskatningen. Højere priser betyder også større afgifter, altså dobbelte prisstigninger, men da priserne er omkostninger i næste led, sættes også her en dobbelt stigning i gang.

Denne kæde af virkninger gennem mange led ganger sig op i potens gang efter gang, og inflationen forstørres altså progressivt fra de indirekte skatter. Prøv engang at tænke over det.

Inflationen skabes altså af et samspil mellem progressiv beskatning, dyrtidsportioner, gentagne prisstigninger, fordobling af indirekte skattevirkninger. Den indirekte beskatning ville ikke være skadelig, hvis ikke priserne var stigende, priserne ville ikke stige, dersom dyrtidsportionerne ikke trak procenterne opad, og trækprocenten ville ikke stige, dersom vi ikke havde progressiv beskatning. Altså er der tilbage at konstatere, at hele dette onde samspil simpelt hen ville ophøre, dersom vi havde proportional beskatning.

Finansministeren (Anders Andersen):

Hr. Bernhard Baunsgaard stillede mig det spørgsmål, om man kunne forvente, at der ville blive fremsat forslag om revision af vor skattelovgivning så betids, at den kunne

vedtages i foråret, altså inden sommerferien indtræder for folketinget.

Det er mit mål at kunne fremsætte lovforslag om en skattereform så betids, at den kan komme til behandling, inden vi holder sommerferie i tinget. Det er mit mål, at den skulle kunne blive endeligt vedtaget så betids, at den kan få virkning for det kommende skatteår. Det er ud fra de intentioner, jeg arbejder med en reform af skattelovgivningen.

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard nævnte, at Poul Dahlgaard-udvalget, vedrørende de tilfælde hvor ægtefæller virker i samme erhvervsvirksomhed, nu er fremkommet med det forslag, at man skal fordele indkomsten mellem mand og kone således, at man laver en anpartsvis fordeling.

Fremskridtspartiet ligger på samme linje som den dér af hr. Bernhard Baunsgaard fremhævede linje, men vi er bare gået to skridt videre, nemlig således at vi har fastlåst anparternes størrelse, når der vel at mærke er tale om væsentlig indsats fra begge ægtefællers side, til at være 50-50, idet vi ikke tror, at det er noget menneske end-sige en skattemyndighed givet at finde ud af, om det skal være 70-30 eller 60-40, eller hvad det nu skulle være; derfor skærer vi igennem med den for ægtefællerne umiddelbart rigtige anpartsfordeling 50-50.

Dernæst går vi det skridt videre i forhold til den citerede udtalelse fra Poul Dahlgaard-udvalget, at vi siger, det skal være hele indkomsten, der på den måde skal splittes, for ellers får vi problemerne med, hvilke dele af indkomsten, hvilke renteindtægter og renteudgifter der skal henføres til erhvervsvirksomheden, og hvad der skal gå uden for erhvervsvirksomheden, og hvorledes der skal forholdes med fast ejendom, og hvad der ellers kan være tale om.

Det var derfor vel nok det varmeste forårsstrejf, vi endnu har mødt herinde på Christiansborg, da vi hørte, at kristeligt folkeparti ligger på samme linje og går ind for en tilsvarende splittingprocedure, måske endda endnu videre end det, vi talte om her. Ja, ja, så er vi da 35, lad os så se os om i salen, hvor vi kan finde de resterende 55, så vi i fællesskab kan trække den vej frem,

[Glistrup.]

Så spurgte hr. Bernhard Baunsgaard, om der kunne forventes forslag i den henseende, og han har jo allerede fået finansministerens svar. Men jeg skal love, at vi skal nok også sørge for, at vore tanker kommer frem i konkret lovforslagsform, og dér har vi jo det af hr. Grünbaum m. fl. fremsatte forslag til ændring af kildeskattelovens § 37 a, som giver os udgangspunkt for at få stillet et ændringsforslag overensstemmende med denne splittingtanke. Men vi skal nok frem til, at vi er kommet noget videre væk fra koldvinteren, således at vi kan opleve, at vi, når vi stiller et sådant ændringsforslag, ikke udsætter os for, at 8 partier i tinget uden forhandling siger, at det vil man ikke beskæftige sig med. Det bliver vel også forår-engang, så vi kan få det forslag behandlet, og forhåbentlig får vi de 55 stemmer, som vi mangler, når vi kun har kristeligt folkepartis og vore egne at regne med foreløbig.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Når jeg har bedt om ordet, er det først og fremmest for at sige tak til finansministeren for tilsagnet om, at vi får fremsat lovforslag om en egentlig skattereform allerede i denne samling. Jeg er sikker på, som jeg sagde før, at hvis det bliver nødvendigt at få en dispensation — for at nå det inden 15. marts må jo være menneskelig umuligt — så er jeg sikker på, at der ikke vil komme vanskeligheder. Jeg mener i hvert fald, jeg kan sige, at der bliver ikke rejst vanskeligheder fra radikal side.

Må jeg med hensyn til det, som hr. Glistrup sagde nu om opdelingen, bare gøre opmærksom på, at punkt c, side 7, 2. spalte, i Poul Dahlgaard-udvalgets betænkning kun er den del, der vedrører, hvordan medhjælpende hustruer fremtidig skal behandles. De andre punkter, som hr. Glistrup var inde på, gælder jo en egentlig ophævelse af sambeskatningen, og det første punkt i Poul Dahlgaard-udvalgets betænkning er side 7, 2. spalte, punkt a: den generelle sambeskatningsregel ophæves.

Grünbaum (S):

Jeg tror ikke, der er ret mange, i hvert fald ikke i offentligheden, der forstår noget af, hvad det med splitting eller ikke splitting egentlig er for noget. Det betyder altså

ligedeling, og det kan være enten af formuen eller af indtægten, og jeg vil da gerne have det med her, ikke fordi jeg ønsker nogen lang debat, men det er jo i virkeligheden at vende tilbage til sambeskatningen, så er det jo bare lagt på et andet niveau.

Og når vi nu har gennemført efter store krav fra betydelige kredse i befolkningen en særskilt beskatning af hustruindkomsten, hvor kvinderne har sagt: vi vil have vores eget skattesystem, vi vil have vores egen selvangivelse og være selvstændige i det forhold, så kan man jo ikke — det tror jeg nok de fleste vil forstå — for et ægtepar, der har en virksomhed, det være sig en håndværksvirksomhed eller landbrugsvirksomhed, sige: så skal vi have splitting dér. For hvad så med to, der begge arbejder, hvor både mand og hustru arbejder ude i det private erhvervsliv? Så kunne de jo med lige så stor ret sige: så skal vores indkomster lægges sammen, og så skal de deles med 2, og så skal vi ned på betydelig lavere skattniveau. Ellers ville det da være helt hamrende uretfærdigt over for de pågældende familier.

Men hvad er man så endt i, hvis man tænker den tanke igennem? Så er vi jo bare vendt tilbage til sambeskatningen. Så kan man lige så godt lægge dem oven på hinanden; lægge dem sammen og dele med 2 og så indrette skatteskalaen efter det, det er det samme som at lægge dem sammen og så altså have skatteskalaen med nogle andre tal. Det synes jeg lige man skal gøre sig klart. Det var kun derfor, jeg gik herop. Altså, hvis man gennemfører splitting på den måde, som det her er omtalt, er det en genindførelse af sambeskatningen bare på en anden måde.

Jeg vil dog sige, at for formuedelingens vedkommende, hvis man kommer så langt, at man siger: nu kan vi bevæge os yderligere i retning af særskilt beskatning, helst helt hen til en ophævelse af sambeskatningen, så bliver der nogle problemer med formuedelingen, og dér vil jeg ikke afvise, at man måske kunne tage lidt mere larme på selve formuefordelingen. Det er en helt anden sag, det er en mere skatteteknisk overvejelse, der skal ind i billedet dér, fordi rådgivelsesdelingen, som Poul Dahlgaard-udvalget går ind på, jo også er temmelig vanskelig at have med at gøre; men det er en rent

[Grünbaum.]

praktisk betragtning, man skal ikke overføre det på indkomsten i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Grünbaum har ret, det er en genindførelse af sambeskatningen, men det afgørende er ikke, med hvilke ord vi taler om det. Det afgørende er, at vi når rimelige resultater for de mennesker, der er tale om, og hr. Grünbaum har uret, når han siger, at systemet nødvendigvis også bør være det samme, når der er tale om lønmodtagere, der arbejder hos vidt forskellige arbejdsgivere, som systemet skal være, hvor man har den indfiltrede økonomi — hvad der giver de store tekniske administrative vanskeligheder — som man har i landbrugsbedrifter og håndværksvirksomheder, hvor man samarbejder. Det er de praktiske resultater, vi skal nå; begrebslutninger er så inderlig ligegyldige.

(Kort bemærkning).

Grünbaum (S):

Det sidste, hr. Glistrup sagde, er jeg ganske enig i. Det drejer sig om de praktiske resultater, og hvis man deler lige over for de ægtepar, hvor ægtefællerne arbejder i den fælles virksomhed, men ikke gør det for de ægtepar, hvor begge to arbejder ude, kan jeg da ikke se andet, end at det her ikke drejer sig om begreber, men drejer sig om en regulær skatnedsættelse for ægteparret med den fælles virksomhed i forhold til det andet ægtepar. Og det kan da ikke engang være hr. Glistrups mening; det vil jeg ikke tro. Jeg tror, at hr. Glistrup skal tænke sig om og tænke disse problemer igennem en gang til. Gør man det på det ene område, må man også gøre det på det andet område.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er også bange for, at hr. Glistrups betragtning, hvis den skal tages for sit pålydende, sådan som den blev udtrykt heroppe, vil føre til nye skattefiduser. Det er klart, at hvis en mand er direktør for en fabrik, der har 9 ansatte — det er jo dér, f. eks. centrum-demokraterne sætter grænsen —

og konen er beskæftiget med noget kontorarbejde, så ville det nok ikke være helt rimeligt at dele lige over. Her kunne man nok skæve til arbejdets art.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må straks slå fast, at jeg mener, Poul Dahlggaard-udvalgets betænkning er en diskrimination af ægteskabet, og derfor må jeg gå direkte imod denne; det er det, jeg prøver gennem mine udtalelser her, selv om hr. Grünbaum siger, at vi vender tilbage til det gamle. Ja men hvem siger, at det gamle var dårligt? Jeg har ikke sagt ét eneste ord om, at det var dårligt.

Om vi så vil kalde det sambeskatning eller vi vil kalde det særbeskatning eller en splittingmetode, kan vi diskutere. Jeg ønsker at kalde det en splittingmetode, for beskatningen er jo ganske uafhængig af, hvor meget den ene part tjener, og hvor meget den anden part tjener. Man lægger det sammen og deler med 2, og herudfra beregner man altså, hvad man skal betale i skat. Det kan man selvfølgelig regne ud på mange forskellige måder, det indrømmer jeg.

Med hensyn til særbeskatningen, hvor hustruen siger: jeg vil betale min egen skat, må jeg sige: ja vel, lad hende så også betale sine egne udgifter — eller lad manden betale udgifterne. Skal vi andre, hvis hustruer går hjemme og passer børnene, betale for, at de andre skal have dem passet i vuggestuer og børnehaver, og bagefter betale psykolog- og kriminaludgifter, fordi de ikke ville passe dem? Jeg kan ikke se, det kan være rimeligt.

Den eneste måde, hvorpå familien sættes i centrum også skattemæssigt, er ved at gennemføre dette system, hvorved man simpelt hen gør det også økonomisk forsvarligt at være hjemme og tage sig af den opvoksende slægt. Man skal have mulighed for at klare det økonomisk, og det kan vi kun opnå ved at gennemføre dette system.

Skal det gælde for erhvervsdrivende, hvorfor skal det så ikke gælde for lønmodtagere? Som det blev sagt for lidt siden: det er ganske umuligt at kontrollere for de erhvervsdrivende, hvor mange procent af indtægten der skal tillægges den anden part. Det kan vi ikke. Derfor er vi nødt til, som hr. Glistrup sagde, at dele fifty-fifty, 50 pct. til hver, og hvorfor skal én gruppe favoriseres? Hele området må have ligestilling.

[Arne Bjerregaard.]

Lønmodtagerne må i dette spil ligestilles med de erhvervsdrivende.

Flygaard (DR):

Man fristes næsten til at sige, at det at splitte er at samle. Vi står nok i en situation, hvor vi bliver nødt til at sige, om vi foretrækker en familiebeskatning eller vi foretrækker en individbeskatning. Jeg tror ikke, det er skatteteknisk muligt at ride begge heste på én gang, og jeg for mit vedkommende vil gerne give udtryk for, at jeg foretrækker individbeskatningen.

Hagen Hagensen (KF):

Inden vi kommer længere ud i at drøfte en hel række skatteformer, vil jeg blot have lov til at sige, at det forslag til folketingsbeslutning, som mit parti har fremsat, indebærer ikke noget, der kan bære hele den drøftelse videre frem, men vi vil gerne tage del i den drøftelse og mange andre inden for udvalgets rammer. Vi har ment, at der må finde en opdeling sted, så den medhjælpende ægtefælle bliver tilgodeset på ret måde, og vi er fordomsfri over for at drøfte måden, hvorpå det kan ske. Der er både i udvalgsbetænkningen, i det, vi har foreslået, og på anden måde en hel del at drøfte.

Men må jeg ikke have lov til at sige, at der skal være en vis linje i tingene, og når kristeligt folkepartis ordfører her i dag taler så varmt for en ren splittingtanke på alle områder, så har jeg lidt svært ved at forstå, hvorfor samme parti ikke kunne stemme for splitting, da vi drøftede formuebeskatningen i forbindelse med udskrivningsloven.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Hagen Hagensen har ret i, at det forslag, som hans parti har fremsat vedrørende ægtefællebeskatning, ikke kan bære den diskussion, vi har at gøre med nu. Det kan ikke bære noget som helst. Det er simpelt hen så dårligt et forslag, idet man skal foretage konkrete vurderinger af hver evig eneste ægtefælle for at finde ud af, hvor højt den pågældende skal værdsættes, at det er der ikke krummer i at diskutere videre.

I diskussionen lægger hr. Bernhard Bauns-

gaard selvfølgelig megen sund sans for dagen, når han siger: ja men hvis vi nu som eksempel tager denne specialuddannede direktør, hvis kone er kontordame. Jeg havde nok foretrukket, han havde vendt det om og sagt, at manden var affaldskarl og konen var specialuddannet, men never mind. Her kan man selvfølgelig sige, at en half-and-half splitting kan virke uretfærdig, men dér har vi netop forskellen mellem gammel- og fremskridtssynet. Vi ser ikke på den slags tilfælde, som er outrerede, og hvor der er alverdens grænseovergange, men vi skærer igennem med en klar administrativ regel, så vi kan spare administrativt personale, og laver fifty-fifty splitting i alle tilfælde, også i ydertilfælde, for livet er mangfoldigt og giver alverdens overgange, og skal man til at udskille ydertilfælde, så far man vilkårligheder, grænsedragning og administration.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja vel, det skyldes forskellen mellem gammel- og nye partierne og — forstår jeg — de fornuftige mennesker i dette land. Jeg ville såmænd gerne kunne tro det, men så vil jeg gerne overbevise om, at det ikke kan skyldes fidusen, der kunne ligge deri for direktøren, der ejer den store fabrik, og som måske har en meget stor indtægt. Det skulle vel ikke være ham, der ønsker det delt op? Skulle vi af denne grund forlade det retfærdighedsprincip, der ligger i, at man får løn i forhold til det arbejde, man udfører? Jeg kunne lige så godt have sagt, at det var konen, der havde uddannelsen til at være direktør, og manden, der var lagerarbejder, hvilket også findes.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Hr. Glistrup må have lov til at betegne det forslag, mit parti står for, som han vil; om det efter hans mening er dårligt udformet, det må han ganske selv om. Vi er blot så meget i forbindelse med det livsnære, at vi har valgt at fremsætte et forslag, som havde en chance for at blive drøftet, således at der kunne komme realiteter ud deraf, og det har denne debat vist at der er mulighed

[Hagen Hagensen.]

for. Så må vi nøjes med det, selv om der måske kunne være mange andre ønsker om, hvordan man skulle dele tingene op.

Der er stillet forslag om, at man deler ægtefællernes indtægt på en sådan måde, at det kommer til at svare til det, der ydes i virksomheden af ægtefællen, eller det, man kunne opnå for tilsvarende arbejde andetsteds. Jeg har forstået, at man gerne vil være med til at drøfte dette fra en række partiers side, og vi er så jordnære, at vi finder, at det, der ligger lige rundt om hjørnet, det vil vi hellere tage med nu fremfor at gå ind i en formentlig ret gold diskussion om, hvordan det egentlig burde være, når vi ikke kan enes om det.

(Kort bemærkning).

Grünbaum (S):

Jeg synes, det er interessant, at man fra kristeligt folkeparti sådan klart erkender, at det, man vil, det er sambeskatning, altså det gammeldags system. Det er altid rart, når man betegner tingene ved deres rette navn. Det gør hr. Glistrup imidlertid ikke. Vi har haft en bevægelse, hvor kvinderne har forlangt særskilt beskatning. Poul Dahlgaard har lige fået en eller anden figur af Dansk Kvindesamfund for sin indsats. Det er den bevægelse, folkettinget har fulgt op ved at gennemføre særskilt beskatning af hustruindkomst. Nu vil man altså vende tilbage til det gamle system. Jeg vil ikke begynde på nogen diskussion om, hvorvidt det gamle er bedre end det nye — jeg kan henviser til hele den store skattediskussion, der har været gennem mange år — men jeg vil bare have slået fast, at når man nu siger splitting, så er det altså det samme som sambeskatning. Det var det, hr. Arne Bjerregaard sagde. Man vil tilbage til sambeskatningen, altså væk fra det nuværende system.

Til hr. Glistrup kun det ene: jeg tror ikke, befolkningen kan opfatte det som noget retfærdigt, at man skal lave lighedeling for de

selvstændige erhvervsdrivende med den fordel, der ligger i at dele lige over og derved komme af med det lavest mulige i skat, mens man ikke skal gøre det for alle andre, dvs. folk, der måske arbejder lige så hårdt i erhvervslivet som lønmodtagere. Det er da så branduretfærdigt, som noget kan være. Vi vil godt være med til at prøve på at rette på forholdene for de erhvervsdrivende — det har vi også givet udtryk for — men vi vil ikke være med til at gennemføre noget, som simpelt hen virker himmelråbende uretfærdigt over for lønmodtagerne.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard efterlyste en garanti for, at man ikke omgik bestemmelserne i tilfældet med den rige direktør og konen, der måske i virkeligheden ikke bestilte noget særligt. Garantien ligger simpelt hen i, at grundlæggende for, at man er medhjælpende ægtefæller, er, at man hver for sig i væsentligt omfang har bidraget til indkomstens erhvervelse i den fælles virksomhed. Det er i sig selv selvfølgelig en grænse-udtagning, der kan volde vanskeligheder, men når man først har overvundet den hurdle, siger vi, så skal der ikke være flere hurdler, så skal man have fifty-fifty splittingen.

Hvordan hr. Grünbaum kan komme til, at det strider imod, hvad kvinderne har arbejdet for, forstår jeg ikke. Mig bekendt har kvinderne arbejdet for én eneste ting, nemlig ligestilling, og på dette område går vi altså ind for den mest fuldkomne ligestilling, nemlig en halvdel af indkomsten til manden og en halvdel til kvinden. Det er netop overensstemmende med hele kvindesagens idégrundlag.

Melchior (CD):

Det er kun en kort bemærkning, men jeg bilder mig ind, at den principielt er væsentlig. Hr. Glistrup omtalte den taktik og den betragtningsmåde, at hans parti — jeg ved

[Melchior.]

ikke, om dets medlemmer har en lavere gennemsnitsalder end mit partis medlemmer — skærer igennem. I omtrent samme sætning sagde hr. Glistrup, at livet er mangfoldigt og menneskene er forskellige. Det er derfor, man ikke kan skære dem igennem, hverken menneskene eller tingene. Det var meget enklere, hvis man kunne lave nogle ganske få, enkle regler, hvorefter alle afvigere — altså fra normen afvigende mennesker — også haver sig at rette. Men lovgivningsarbejdet er besværligt og indviklet og kan ikke løses hokuspokus, netop fordi, som hr. Glistrup sagde, livet er mangfoldigt; det er lovgiveres pligt at tage hensyn til det og ikke skære igennem og derved komme til at rive en masse sår.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Der synes at være mange opfattelser af lighedsbegrebet. Jeg synes, man når lighedsbegrebet nærmest, hvis den enkelte bliver beskattet efter den indkomst, den enkelte rent faktisk har. Jeg mener, at det skattemæssigt nærmest er noget vrøvl, hvis man siger, at der er tale om lighed, hvis man lægger ægtefællernes indtægt sammen og dividerer med to. Så kan man jo opleve, at kvinden kommer til at betale mere i skat, end hun faktisk har tjent. Det kan man selvfølgelig godt definere som lighed, men det forekommer mig besynderligt.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal kun konstatere — sagt til hr. Grünbaum — at splittingsystemet er nemmere at gennemføre på nuværende tidspunkt, mener jeg, end at genindføre samskatning. Vi ønsker ikke at ramme nogen med dette system. Vi ønsker blot, at folk stilles lige, for det er urimeligt, at de ægtepar, hvor den ene part må tjene det hele, i vort nuværende system skal betale for, at de andre har mulighed for at få den større indtjening. Det er urimeligt.

(Kort bemærkning).

Grünbaum (S):

Bare til opklaring: det vil altså sige, at man går ind for, at det system skal anvendes

over hele linjen, ikke kun for de selvstændige erhvervsdrivende, men også for de lønmodtagerægtepar, hvor både manden og konen arbejder. Deres indtægter skal også lægges sammen og deles. Også dér, hvor manden er lønmodtager og konen måske går hjemme. Det er altså det, der ligger i det, der bliver sagt nu fra kristeligt folkeparti.

Det er altså fuldstændig diametralt modsat det, hr. Glistrup siger. For hr. Glistrup siger jo, at for lønmodtagerne skal vi bevare det system, vi nu har med særskilt beskatning af hustruindkomsten. Det er ifølge hr. Glistrup kun de selvstændige, der skal have splittingen, og det er det, jeg har reageret lidt imod. Der må være en vis rimelighed og retfærdighed i vores skattesystem.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må sige til hr. Grünbaum: helt rigtigt opfattet. Det er det, vi ønsker: en ligestilling over hele bredden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 stedfortræder til den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling [i stedet for Schlüter].

(Jfr. tidenden sp. 3371).

Valgt blev: *Ninn-Hansen*.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget K. B. Andersen, Glistrup, Enggaard, Hilmar Baunsgaard, Schlüter, Melchior, Ømann, Chr. Christen-